

Vizna osvojena. — Rusi napuštaju Vilnu. — Uspjela navalna naših torpedorazarača.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 12. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Austro-ugarske su čete proganjajući neprijatelja s sjeverno donjeg Vjeprza osvojile danas Lukov i prošle zapadno Radzina Bistriču. Izmiedju Timzjenice i Buga naši su saveznici jučer na više mjesta suzbili Ruse. Neprijatelj je jutros rano napustio bojno polje te uzmiče. Inače je položaj nepromijenjen.

Talijansko bojište.
Na primorskoj je fronti prošle noći suzbijena većja neprijateljska navalna na izloženiji dio doberodske visoravn i dva nastajta kod Zagore, što su siljila jako dnevno topnički pripremi, ud velike gubitke za Talijane. Pred goričkom predmostom utvrdom vladar. Ma na ostalim frontama traju topnički bojevi i čarpanja.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj mornarice.

Beč, 12. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Dne 11. augusta rano pucalo su naše ladje na željezničke nasade uzduž obale od Molfette do Seno San Giorgio. U Molfette četiri su torvnice i dva vjajaluća cesne željeznice jako razoreni licima. Jedan se vjajaduk srušio a jedna se torvnica zapalila. Kolodvor i različitja su skladišta u San Spirito spaljena do temelja. U Barina strijelalo se na kastele, na semafor, na željeznicu i na pet torvnica, od kojih je jedna izgorela. Sav grad Bari bijaše pokrnt prahom i oblacima dima. U pučanstvu vladala panika. Talijanski su topovi srednjeg kalibra bezuspješno uperili vatru na naše razarače. Isto tako se izjavilo i napadaj talijanske podmornice. Željeznički vjajaduk preko San Giorgio jako oštećen je našom paljbom. Sve se naše ladje vratile kući ni najmanje oštećene. Od neprijateljskih pomorskih bojnih sila osim podmornice pred Barina nije bilo ni duha ni stihla.

C. i kr. Zapovjedništvo brodovlja.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 12. augusta. (D. u.) U velikom se glavnom stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Argonama zauzeli smo sjeverno Vienno le Chateau francusku skupinu utvrda Martinwerk. Neprijatelj je pretrpio velike krvave gubitke.

Istočno bojište.

Navala, što su ju Rusi poduzeli južno Njemena u Drvinskom odsjecku, suzbijena je krvavo te je zarobljeno 700 Rusa. Predmostna je utvrda Vizna osvojena te neprijatelj bačen preko rijeke Grad. Od 8. augusta zarobljeno na tom mjestu 4950 momaka i zaplijenismo 12 strojnih pušaka. Vojska je Gallwitzova zauzela na juris Zambrovo te pravila u neprestane borbe preko Andrejeva u istočnom pravcu. Zrakoplov obložio je kolodvor Bjaltoska bombama. Ustanovljene su oveće eksplozije. Bojna skupina bavarskog Princa Leopolda nastavlja progon ud mnogostruke bojeve sa straznjim četama neprijatelja. Odsječak je Muhavke preko-raćen i Lukov zaojednet. Nakon što su saveznice čete pravale na više mjesta u žilavo branjene neprijateljske položaje, uzilavo Rusi od danas noću na čitavoj frontu izmedju Buga i Parčeva.

Vrhovna vojna uprava.

General Borojević o borbama na Soči.

Budimpešta, 12. augusta. „Az Est“ doznaje iz stana ratnih dopisnika na južnom bojištu ovo: Na cijeloj fronti pripovijedaju se sljedeće znamenite riječi zapovjednika Borojevića: „Svaki moj vojnik, koji je u bici kod Gorice ustrojao do njezina svršetka zasluži kolajnu za hrabrost. Kada budemo iza poraza neprijatelja vratili se, bit će najveća slava za svakoga, koji bude mogao reći da je služio u vojsci na Soči!“

Prijetlonaslijednik u Budimpešti.

Budimpešta, 12. augusta. (D. u.) Prijetlonaslijednik pregledao je prijetlonaslijednik Rakoskom vjezbalistu pjesadice posadne čete. Nadvojvotkinja Zita poslijetla je prije podne bolnicu, što nosi njeno ime.

Njemačka podmornica potopila norveški parobrod.

Bergen, 12. augusta. (D. u.) Njemačka je podmornica potopila pred Marsteno Bergenki parobrod „Aura“, što je pliovc kratc drvom put Engleske.

Požar u njemačkoj tvornici streljiva.

Berlin, 12. augusta. (D. u.) U tvornici baruta u Reinsdorfu kod Wittemberga nastao je požar, uslijed kojeg je zaglavilo nekoliko ljudi.

Rusi napuštaju Vilnu.

Berlin, 12. augusta. (D. u.) Brzovjajalje „Lokalanzeiger“ u Zeneve, da je polag privatnih vijesti iz Pariza obavijestio veliki vojvoda Nikolaj Nikolajevič francusku vojnu upravu, da se mora tekmo svrem odučiti, da napusti Vilnu. Obrana bi naime bila usprkos velikoj junaštva ruskih četa, koje se opiru nje-

zajnosti. Al mnogim te mnogim činio bi se taj život raskosnim.

Riego bio je otišo u jutro: o podne se povratit.

Lice mu bijaše mrko, Hrabrar je bio otišo, malodušan se povratit.

Smijeseći se izadje žena pred njega i zabrinuta je gatala iz njegova lica.

„Što ti je?“ zapita ga brzo. „Zar ti ne primise djela?“

Riego ne odgovori ništa, već izavridi ruskim svoga romana i bacit ga na stol.

Snuđen se spusti na stolicu i upiruće glavu o lakat nemirno gledase Juliju.

„A jesit li svagdje bio?“ pitala ga dalje. „Kod svih knjižara?“

„Kod svih nisam!“ odgovori konačno Riego, „kod otmenjih sam samo bio. A nijedan ne hitjde ni pogledati rukopisa. Nije im se ni vrjednje činilo povirit u taj. Pišite političke brošure, rekose mi, te se sada čitaju silno. Sad gdje se sav svijet broi, ne maju ljudi ni volje ni vremena čitati romane. Pa jošt da već imate glas u literaturi!“ — Ta upravu tim djelom hitio sam izaći na glas, odgovorio im ja. Sve što se u brosurah samo površno

mačkom prodiranju u Kurlandiji i Litovskoj, uslijed nedostatnih sila sredstava upravo beznađna, Rusi su već prošli ljeđan započeli ispražnjenjem grada.

Talijanski pesimizam o Balkancima.

Lugano, 12. augusta. Talijanske novine promatraju položaj na Balkanu sa rezignacijom i bez nada, da bi koja država stupila na stranu četvornog sporazuma. Alarmirajuće vijesti „Giornale d'Italia“ o Rumunjskoj dokazuju strah, koji vlada u Italiji. Veliko potištenje prozročilo je u Rimu to, što nastup entente u Atenii nije imao nikakvog uspjeha. Sudi se, da će vlada nastaviti svojom politikom, te se niti ne misli, da bi Venicizmo mogao stogod promijeniti. „Messaggero“ misli; da se moglo ješte stogod nadati od Bugarske, samo kad bi Pašić bio popustljiviji od njegovog atensskog kolege. Naravski, morat će se Bugarska zadovoljiti, da svoje nacionalne težnje prenese na zgradnja vremena. Ako Venicizmo r' bude mogao promijeniti politiku Grčke, a Srbija ostane tvrdokorna, onda ne treba da ententa za sebe očekuje stogod dobra na Balkanu, akoprem je stalno, da ne će balkanske države nastupiti na stranu Njemačke.

Na fronti u Dardanelima.

Carigrad, 12. augusta. Zadnje navale saveznika u Dardanelima donijele su im teških gubitaka. Njemačke bile su neobično tvrdokorne, te im je bila očita namjera, da uz svaku cijenu postignu kakov uspjeh. Englezi nisu u zadnje dane poduzeli novih navala, akoprem nisu uz teške gubitke postigli nikakvog uspjeha. Francuzi nemaju nikakve volje, da bi dovelii na Dardanele nove čete, jer su se uvjerdali, da ne bi ništa postigli.

H a g 12. augusta. Kako javlja „Temp“ saveznici imaju sada na Dardanelima 100.000 momaka. Glasi se, da leži napoloko Galipolja preko 60 ratnih brodova.

Komplot u Milanu.

Zürich, 12. augusta. „Nene Zürich-er Zeitung“ javlja iz Milana: Petak bila su dvojica stražara kraljevskog dvora iz zasjede napadnuta i do u bijelom danu. Oduvih su strana dotekli ponuđaci, tako da izgleda, e se tu radi o pravom komplotu. Čim je nadoluo redarstvo nastala je tučnjava. 12 je osoba tapšeno. Milanski listovi označuju dogdjaj kao očiti prevrat.

Mašta talijanskih novinara.

Beč, 12. augusta. (D. u.) „Corriere d'Italia“ donosi vijest, da je austrijski vojnik talijanske narodnosti imenom Stabile pobjegao iz Pule te dospio plivajući u Grado. O ovoj pustolovini za su obavijestili i kralja. „Avanti“ dodaje ovoj prijci: Ova je noticia zaista najjači. Vjerojatno: Pula je odaljena od Grada 130 km te parobrod treba za taj put pet sati. Ali izvjestitelj „Corriera d'Italia“ ne mari za lakve sitnice.

Francuska ofenziva.

Frankfurt, 12. augusta. „Frankfurter Zeitung“ javlja iz Pariza: Francuzi javljaju ponovno nakon odluge stanke da će nastupiti ofenzivu u većem stilu. „ECHO de Paris“ javlja: General će Humbert navalati na njemačkog princa. Ova vijest proizašla je valjda sama za to, da se Rusima dokaže, e im Francuzi u teskom času idu na pomoć.

Pismo ruskoga cara srpskom kralju.

Sofija, 12. augusta. „Utro“ javlja: Knez Trubeckoj putuje na izričitu želju cara u Nis, da izručit kralju Petru vlastoručno pismo ruskoga cara. U pismu veli car, da s Macedonija ne pripada Srbiji, i da je stoga dužnost Srbije, da ju izručit Bugarskoj. Pošto tada ne bi Srbija i Grčka granice, moli car, da se srpsko-krški savez ukine. Srbiji bi imala zapovjesti Albaniji. Knez Trubeckoj, koji je sadržaj pisma izdao, veli, da ne počinja za to nikakve indikrepcije, posto se je od ruske strane zalijevalo, da se ovo pismo objelodani.

Engleska mlijenje o Rusiji.

H a g 12. augusta. Vojnički suradnik „Daily Chronicle“, veli da je ulaz njemačkih četa u Poljskoj dovoljaj, koji bi mogao uroditi poljskim kraljevstvom. Nijemeli hoće da umiše rusku vojsku. Plan je Njemecima više nego napoleonski, nu ne će imati uspjeha. Budućih 14 dana bit će nježeti u ovom ratu. Rusi se moraju hrabro opirati na jugu i na sjeveru, a uzimati u središtu. Uznak mora uslijediti oplagano, da se spasi svta ruska vojska. Najveće pogibijel prijeli Rusima s juga. Ako pak generalu Helldnu uspije njegova ofenziva, Rusi će morati opet uzmaknuti. Kriza je ruske vojske sada na vrhuncu.

Rusi odnose na sigurno mjesto kovine.

Lugano, 12. augusta. „ECHO de Paris“ javlja iz Londona: Rusi su oduvjeli iz Varšave sav raspoloživi materijal kovina, brojavine i telefonske žice, crkvene zvonove, strojeve itd. Vlada je podijelila subvenciju od 120 milijuna rubalja za ponovno zidanje tvornica u drugim krajevima. Zaru, u kojoj se nalazi neumrlu srece pokojnog glazbenika Chopina, poslatna je u Moskvu.

Engleska i Švedska.

Kopenhagen, 12. augusta. „Berslingske Tidende“ javljaju, da su u Engleskoj sada radi držanja Švedske vrlo uznemireni. „Times“ pozivlje energično englesku vladu da uzme u obzir Švedsku, što znači, da je položaj vrlo ozbiljan. Čini se da ne čini dostatnih napredaka englesko povjerenstvo u Stockholmu.

poslo za rukom, danas, to može za nekoje vrijeme: Poslji djelo svoje u Milan, u Genovu ili Napulj. Ta valjda će se gdjejoj pamelnai kavka glava naći, da ga izladje!“

„Ah slutim ti dušo, da će ga posvuda snači takova zla sreća,“ odvratit Riego snužen.

„Al nevalja tako slutiti,“ prihvatit živo Julija, „jer tako nisiš vjeru u samoga sebe. Samo onog zapasit će sreća, koji je odvrađen, pa ne klone duhom, ako mu sreća i ne prija odmah!“

„Da,“ odvratit Riego tužno, „al da je tko i voljan primiti moje djelo, ne će li se pogadjanjem potratiti nekoliko njeseći, a naši novci ne siž neg do nekoliko nedjelja!“

„Pa i za to vrijeme može stogod raditi!“ reče smjeseći se Julija. „Pisi medjutim brošure, kako ti ljudi rekose.“

„Brošure se mogu sada pisati samo o financijalnim i političkim pitanjima, a tomu nisam dosta vjest!“

Julija se zamislil.

E, piši za glumiste!“ prihvatit živo.

(Dalje slijediti).

AUGUST ŠENOVA: PRIMA DONNA

Pripovijest iz talijanskog života.

(Dalje)

Pjevanje i ljubav to joj napunjivalo svu dušu. Sve je zaboravila, i raskosi i sjajnosti i svijet, sve prošle uspomene isebične uz njezine duše.

Bijase sretna. Ljudi drugih vidjala je malo ito samo kad bi pohodila operu u Firenci. Riego bi ju često povno onamo, uza sve što ga je Julija karala radi toga troska. Al ni u glumisti nije marila za sjajni taj gospodski svijet: pozoriste i pjevanje obuzese joj svu dušu miloglasno svojim.

Riego svrsi djelo svoje. Koliko stoga ljubovnikom radosti!

Ma i ne bilo tloto vršno, Julija opejena ljubavju prećjenjivala ga je.

Riego pođe u Firencu, da prodade djelo. Bilo je i skrajnje vrijeme, jer je od one tisuće cekina ostalo samo dvadeset.

A tako brzo, za po godine? Zar se nisu ljubovnici dosta stezali? Da, po njihovu mišljenju, koji bijahu vikli najvećoj

Talijanski crnci u Europi.

Lugano, 12. augusta. Talijanske nove priopćenje sa oduševljenjem vijesti, kako njihove kolonijalne čete spontano mole, da se ih upotrebi u europskom ratu. Čini se, da će Italija u tome nasljedovati Francusku, i da se ne će odreći ovih pričuva.

Položnost osmanaca.

Carigrad, 12. augusta. U dupkom punoj crkvi Hagije Sofije u Carigradu bile su svečane molitve nesamo za tursko oružje, već i za savezničke vojske. Službi Božjoj prisustvovalo je bizu 20.000 osoba.

Grci dementiraju glasine o zajmu.

Pariz, 12. augusta. "Agence Havas" javlja iz Atene: Službeno se dementira vijest lista „Utro“ iz Sofije, da bi Grčka vlada bila zaključila sklopiti u Njemačkoj zajam od 200 mil. franaka.

Norveška se naoružava.

Christiania, 12. augusta. (D. u.) Storting je dozvolio preko 11 milijuna u svrhe narodne obrane.

Položaj na ratištima.

Pula, 13. augusta.

Od najvećeg je interesa razvoj ratnih operacija u Kurlandiji i Litovskoj. „Berliner Lokalanzeiger“ javlja name iz Pariza, da je vrhovni zapovjednik ruske vojske prišljen, da napusti i Vilnu. Time bi žrtvovao nam ravnu liniju, kojom su Rusi opravdavali povlačenje iz Ruske Poljske. Medjutim niti ovaj razlog ne stoji. Akoprem bi name ruske vojske — uspije li uzmak — imala, da drži kraću frontu, ne smije se prezeti, da bi postala i njemačka ofenzivna fronta kompaktnija, da rastu dakle za otpornom snagom Rusa i sile Njemačke, jer su razdijeljene na manju liniju. Konačno ima i defenziva samo svrhu, da omogući kasniju ofenzivu. Rusija imade dakle nadu, da će ojačati tako, te će opet moći započeti ofenzivom. U tom bi slučaju imala Rusija da svlada kraću i jaču njemačku frontu. Ne da se dakle opravdati uzmak Rusa ničem, već samo porazima prošlih mjeseca. Kazali smo već, da bi bio prolom ruske linije u Kurlandiji od velikog utjecaja na daljne operacije. Čekati nam je dakle, da li će se obstajni vijest o napuštajući Vilne.

U Ruskoj Poljskoj nastavljaju Rusi svoj uzmine — čini se prilično normalno. To nije ni čudo, kad se povlače velikom brzinom, da jih je teško steći. Napose treba je i priznati Rusima, da su baš valjano pripravili ovaj uzmak. Stari su oni majstori u uzmičanjju! Ali zato napreduju i savezničke čete vrednom brzinom i svaki dan pada po jedno uporište na Narevsko-Bohroskoj fronti. S juga i sa zapada približile su se naše čete na 50—70 km glavnom ruskom uporištu Brest-Litovskom, te se čini, da će stajati za 4 do 5 dana pred samom tvrđavom. I čuđer bio je ruski otpor najjači na crti Ugorsk-Porčev, ali ga naša navalna brza slomila. Istotako su opetovali Rusi očajne navale kod Kovna, koje nisu medjutim uspjеле.

U Francuskoj su polučili Nijemci opet važan uspjeh u Argonama osvojjši jaku skrupitu tvrdju. Na jugozapadnoj fronti neuspjeli pokušaji talijanskih navala. Sa Dardanela nema službenih vijesti. Reklji, da navijajući saveznički novinom silama, koje su izkrčali na galipolskom poluotoku. Vijesti iz privatnog vrela javljaju, da su imale i ove navale istu zlu sreću.

Balkanski kaos.

Možda nikad ne bijahu balkanski odnosejati tako zamršeni kao danas. Najrazličitije izvaje danas se sudaraju, surla podudaraju, jednomo idu ovom drugu put onom stranom. Hoćemo li stoga Balkan upoznati valja ga protučavati, valja ga propotovati, valja k njemu ići — veliki njemački list „Kölnische Zeitung.“ — Poznato nam, kako je raspoloženje ispred balkanskog rata godine 1912. Tik pred samim ratom objavljiva je balkanska diplomacija potpunu razložnost. A istom novine! Možda nigdje ne vlada tolika novinska sloboda kao u balkanskim novinama. Mi donosimo kroničarski i novinarski i to ponjviše iz stranih velikih novina sve vijesti, koje se odnose na razvoj događaja na Balkanu. Donosimo ih bez obzira na razna mni-

jenja i izvaje, da se vidi kakav kaos vlada u diplomaciji glavnih balkanskih gradova.

Izjava Radoslavova.

„Petit Parisien“ donosi razgovor sa ministrom-predsjednikom Radoslavom, koji da je rekao, da je Srbija ovim trećim ratom tako izmirena, da dvoji, da bi ona bila u stanju, da nakon rata upravlja tolikim teritorijem, kojeg bi nastavno neprski elemenat. Srbija bi najbolje učela, da stupi u direktne pregovore sa Bugarskom glede odstupa Makedonije.

Mi smo u našoj prošlosti niti razložili ententi da položamo veliku vrijednost na naše nacionalne zahtjeve, a dolle dolle se ne preuredi bukreštanski ugovor bezgoda govora o ikakim pregovorima.

To do duše ne znači da ćemo ostati uvijek neutralni, ali

Bugarska ne može samo posmatrati....

To bi dovelo s vremenom do unutarnje i vanjske krize, a to ne smije doći. Ne izjavljujemo za sada nikakih određenih nakana, ali toliko mogu utvrditi, da ne će mnogo potrajati naša pasivnost. Što se tiče naše preko-dunavske susjede, mogu reći da je ona potpuno spremna i na ratnoj nozi: — toliko bar sazajemo iz njihovih vijednih poziva.

„Naša rana — završuje Radoslavov — još uvijek krvavi, zatvorite je i — Bugarska će učiniti svoju dužnost.“

Bugarska u neprilici.

Sofjski dopisnik „Vossische Zeitung“ javlja svom listu iz Sofije: Ne zna se još za sadržaj nole četvorog sporazuma, ali se naslanje mnogo toga. Onog istog dana, kad bje predana Bugarskoj nota za branila je bugarska vlada izlaženje trima sofjskim rusofilskim listovima, motivacijom, da je dosta da izlazi jedan rusofilski list. Saveznici su čini se obećali Bugarskom zlatna brda, samo da prekine odnose sa Turskom. Neka mi je visoka i ugledna politička ličnost izjavila sljedeće: „Pa i onda kad bi četvorom sporazumu uspjelo, da nas pridobije na njegovu stranu litujući nam odstupiti ne samo „neprijeporni dio“ Makedonije, nego cijelu Makedoniju i k tomu Kavalu — dvojm da bi Bugarska prešla na stranu četvorog sporazuma. Mi bi radije ostali malena Bugarska, bez Makedonije i Kavale, ali hoćemo našu neodvisnost. Jer bi velika Bugarska kraj rusofil Dardanela bila osuđena na turostvo. Mislim da se Radoslavov ne može drukčije izjaviti, nego da odbije prijedloge entente, tim više, što je Stojanov preuzeo već važne financijske korake.“

„Dalje je izjavio taj bugarski politik i državnik:

„Bugari su preponosi, a da bi privole, da im ententa niti najmanji komadić dječije. Ono, što ih ide, steći će si Bugari sami. Stoga

Bugarska ne će ostati mirna.

Bugarska će u danom i zgodnom času istupiti. Proli kome i na čijoj strani? To nije teško odgovoriti, kad su tursko-bugarski pregovori u Carigradu već popagrafeni i potpisani. Tek valja toćenje označiti nekoja granična omedjašenja, radi česa je već otputovao naš vojnički atasej u Carigrad.

Madjari i rat.

U madjarskom listu „Uj Nemzetek“ donosi Grof Julije Andrassy članak u kom pisae:

Iza rata jedva će dostajati vremena, da se bavi nutarnjem političkom, kao prije rata. Iza rata valjati će provesti mnogobutnije reforme, koje će ići za oporokom naroda.

Ako će naša pobjeda ugroziti sigurnost malih naroda, to će pobjeda entente ugroziti u prvom redu našu slobodu.

Razdioba je naše hiljadugodišnje države za ententu već odlučena stvar. Dobro znamo, da je ententa razdijelila na našu stetu teritorijalne darove neprijateljskim državama i da je razdijeljenu Ugarsku odućela predobiti nove saveznike i nove prijatelje. I Tursku bi slomila pobjeda entente. Ugarsku i Tursku kultura bi zadesiti sudbina razdiobe Poljske a sve to u ime sigurnosti i slobode malih naroda.

General pl. Borojević.

Slavni zapovjednik primorske armade, general Svetozar pl. Borojević de Bojna potomae je stare pravoslavne graničarske časnike obitelji. Rodjen je 1. decembra 1856. u Umetiću. Vjerna rodbinskim tradicijama poslao ga je otac, natporučnik kao 10-godišnjeg dječaka u vojničku školu u Kamenicu kod Petrovaradina, gdje su ga asentralni regimenti nadvojvode Franja Karla, Regimena ga je poslao u kadetsku školu u Grac, koju je svrsio sa odličnim uspjehom. Jedva je imao 19 i pol godina, bio je dne 1. maja 1875. imenovan poručnikom. Sudionistvovao je kod bosanske okupacije i dobio zaslužni križ III. razreda sa vojničkom dekoracijom. God. 1881. pozvan bje u vojničku školu u Beč, otkuda je došao generalnom stopu.

Jedva je imao 31. godinu bio je imenovan profesorom na Terezijanskoj akademiji. Od god. 1891.—1896. bio je kao hnjor i potporučnik generalnog stopa 17. 19. i 27. pjesničke divizije, a godine 1896. preuzeo je bataljonsku zapovjedništvo 17. krajske regimente. Bio je stroj, ali skrban zapovjednik, te je pridobio osobite simpatije vojnika, jer je s njima govorio hrvatski ili slovenski. Jedva je imao 41. godinu postao je pukovnikom, te je bio godine 1898. pozvan kao šef generalnog stopa k 8. armadnom zboru u Prag, gdje je ostao 6 godina. Dne 1. unaja 1904. imenovan je general-majorom i zapovjednikom pjesničke brigade u rodnom Petrovaradinu. Godine 1907. bio je imenovan zapovjednikom hrv. domobranstva u Zagrebu, gdje je bio promaknut na čast podmaršala. Junačke hrvatske čete po njemu su prozване „Borojevićevci“. God. 1912. bio je imenovan generalom 6. armadnog zbora u Kosicama, a kasnije tajnim savjetnikom Njegovog Velicanstva. Dne 2. sept. 1914. izrucio mu je car zapovjedništvo III. armade. U živoj uspomeni naš sviju su slavna djela Borojevićevih četa u strasnim karpatskim bojevima i njegova kasnija ofenziva. Njemu će povijest dati ime „branitelj Karapata“. Kada je bilo treba izabrati našim južnim vojskama zapovjednika, postavio je car na čelo one vojske, koja je preuzela tešku i veliku zadaću braniti naše primorske pokrajine, generala Svetozara pl. Borojevića. Čete su ovo imenovanje pozdravile velikim veseljem, ta on je jedan između onih, koji uživaju medju vojnostvom bezuvjetno povjerenje. Povijest će mu dati naslov pobjedonosnog branitelja hrv.-slov. pokrajina proti njihovom nagorem neprijatelju. Car je odlikovao odličnog vojskovođu sa najvećim odlikovanjima. General Borojević ima veliki križ Leopoldovog reda, red željezne krunice I. razreda, vojnički zaslužni križ I. i III. razreda, vojničku kolajnu za zasluge, zvijezdu „Crvenog križa“ za zasluge — sve sa vojnom dekoracijom. Njemački car podijelio mu je željezni križ I. i II. razreda.

General pl. Borojević oženio se dne 11. septembra 1899. sa Leontinom pl. Rossner, te ima sada 14-godišnjeg sina Friedricha.

Na lijevoj ruci moraš nositi vezanku (vrpču).

Naši izseljenici u Svitavi.

Zastupnik Spinić bio se je početkom srpnja obratio na zastupnika Albrechta u Svitavi (Zwittau) u Moravskoj, moleć ga da bude na ruku Druzinom učitelju za otvorenje hrvatske ferijalne škole za našu tamnosnu dječ. Ovom zgodom izkazao mu je svoju radost, što su naši izseljenici tako lijepo primljeni. Zastupnik Albrecht odgovorio je zastupniku Spiniću polovičnom srpnja. Glede škole rekao je, da je Svjetlički upoznao sa tamnosnim školskim nadzornikom i da će se stvar po mogućnosti posposliti. (Škola je medjutim otvorena). Inače kaže, da mu je drago čuti, da su iz seljenici sa primičem zadovoljni. K tomu dodaje: „Mi ćemo njim i u budućee ići po mogućnosti na ruku, i vidit ćemo jako rado, ako se dadu na rad koji njim se samo na različiti način pruža, tako da se ne bude moglo govoriti o kakovoj bijedi.“ Ove riječi molimo da si naši ljudi po sili iseljenici dobro na pameti drže. Koji znadu kakav znan, nek ga vrše, i nek se u njem usavrše. Mladji nek se kojemu i nauče. Koji ne znaju nikakva zanata, i nisu već možda za to da ga uče, nek rade na polju, nek rade marljivo, nek pazе kako se radi tamo, pak možda stogod nauče, što bi njim moglo rabiti kad se opet svojim kućama povrate, što Bog daj čim prije.

Razne vijesti.**Preplatnicima na uvaženje.**

Uprava lista umolvava da se točno podmiri preplatu za tekući mjesec. Nekoliko stotina preplatnika, koji su platili za julij, zavarovali su august. Redovitom uplatom preplate mogao bi se prvi hrvatski dnevnik u Istri uzdržati na površini, dočim su nemarni preplatnici grobari lista i prouzročitelji troškova.

Moram javno pribiti, da smo jućerašnjim danom reda radi uspravili siljanje lista pedesetorici iz uzroka, jer su list primali od početka, a da ga nisu povraćili ili predplatili. Na taj način pruzročili su upravnj trošak na markama oko 40 kruna. Tko dakle ne misli plaćati, neka list jednostavno povraiti — pa mira Bosna.

Izdavati dnevnik u ovo doba, osobito hrvatski, i u ovom gradu nije igračka, pa je radi toga potrebno računati samo sa točno plaćajućim preplatnicima.

„Hrvatski List“ je neodvisno glasilo, nije podupiran od nijedne stranke, ne prima nikakove subvencije. To je potrebno naglasiti, da si ne bi tko utvrao e da zoblje iz jaslara.

Za članove Crvenoga križa. Upozoravaju se članovi podružnice Crvenoga križa u Puli, da imaju pravo nositi društveni znak tako drugo, dok su članovi, a čim prestanu biti članovi društva, nošenje je društvenog znaka kaznjivo.

Zabrana nošnje „šubara“ u Bosni i Hercegovini. Vladin povjerenik za glavni grad Sarajeva objavuje: Opazio se je, da se od mjeseca augusta 1914. po Bosni i Hercegovini medju grčko-istočnim seljacima počinje kao novost nositi „srbijanska šubara“. Budući da su motivi ove novotarje bez dvojbe političke naravi, zabranila je zemaljska vlada najstrožije nošenje ovih „šubara“. Prekraša ove zabrane kažniće se policajno globom od 200 K, odnosno zatvorom do 14 dana.

Dobrovoljni prinosi.

Za hrvatske škole u Puli:

Naša je uprava primila te će proslijediti svrsi sljedeće prinose:

Prigodom zauzeća Lomže sabrao na N. V. Torpedu „30“ Ivan Gabrian K 13 — koje darovao: po 2 K: Ivan Gabrian, N. N., Stjepan Antić i Božo Segoda; po 1 K: Fran Pelješček, Fr'edrich Komenda, Ante Kurto, Ricco Bonivento, i M. J.; Dr. Stucky K 10 —

Ukupno K 29 —

Prije iskazano K 1792-66

Sveukupno K 1725-66

Čim nastupi tama, mora u gradu vladati najveća tišina.